

Herkennen van een Licht Verstandelijke Beperking (LVB)

Signaleringsvragen

Is er sprake van een Licht Verstandelijke Beperking?

1. Opleiding

- Wat voor soort onderwijs heeft iemand gevolgd?
- Hoe verliep dit (doublures, wel of geen diploma)?
- Hoe leert iemand het liefst?
Uit boeken of in de praktijk?

2. Werk

- Soort werk dat iemand doet (of deed)?
- Wat gaat goed op het werk en wat is lastig?
- Hoe is hij of zij aan werk gekomen?
- Lukt het om werk te behouden?
- Zijn er veel wisselingen van werkgever?

3. Omgaan met informatie

- Wordt post opengemaakt, gelezen en begrepen?
- Is er iemand die hierbij helpt?

4. Taalgebruik & taalbegrip

- Gebruikt iemand simpele woorden?
- Worden vragen begrepen en adequaat beantwoord?
- Kan hij of zij in eigen woorden iets navertellen?
- Vertelt iemand een logisch verhaal (oorzaak-gevolg)?
- Gebruikt hij of zij 'deftige' of moeilijke woorden in de juiste context?

5. Contact met instanties

- Belt of mailt iemand zelf met instanties?
- Zo ja: hoe gaat dat?
- Zo nee: wie doet dat dan?

6. Geldzaken

- Hoe worden rekeningen betaald?
- Hoe gaat het met pinnen?
- Waar komt inkomen vandaan?
- Hoe wordt geld besteed?
- Kan iemand sparen? Of zijn er schulden?
- Krijgt hij of zij hulp bij geldzaken?

7. Contact met hulpverlening?

- Is er contact (geweest) met hulpverlening?
- Hoe gaat/ ging dat?

8. Sociaal netwerk

- Wie zijn belangrijk in zijn of haar leven?
- Wat doen deze contacten voor hem of haar?
- Bij wie kan iemand terecht met problemen?
- Hoe ontmoet hij of zij vrienden?
- Wat doet iemand met vrienden?
Waar praten ze over?

9. Dagingvulling

- Wat doet iemand op een dag of in een weekend?
- Welke hobby's heeft hij of zij?
- Waar is iemand goed in?

10. Praktisch, plannen & organiseren

- Kan iemand lezen, schrijven, klok kijken?
- Kan hij of zij zich oriënteren in tijd (weet van verjaardagen en seizoenen)?
- Kan iemand zich oriënteren in ruimte (hoe van A naar B te komen, OV te gebruiken, wat te doen als de fiets kapot gaat of tram niet rijdt)?
- Komt iemand afspraken na?
- Hoe onthoudt hij of zij afspraken?

✓ Kenmerken van een licht verstandelijke beperking

Cognitief

- Meer tijd nodig om informatie te verwerken.
- Trager reactievermogen.
- Beperkt werkgeheugen (lange en/of korte termijn en bij grote hoeveelheden info).
- Moeite met begrijpen van verbale informatie.
- Beperkte uitdrukkingsvaardigheid.
- Moeite met figuurlijk taalgebruik. tijdsbesef en lange termijn denken.
- Georiënteerd op het hier en nu.
- Leert minder goed van fouten: geen generalisatie.
- Minder in staat tot reflecteren en anticiperen.
- Oorzaak en gevolg moeilijk kunnen overzien.
- Moeite met overzien van consequentie van eigen gedrag.
- Moeite met zien van eigen aandeel in de situatie.
- Aandacht en concentratie is lastig.
- Moeite met organiseren en plannen.

(Sociaal) aanpassingsvermogen dagelijks leven

- Moeite met oppikken en interpreteren van sociale signalen en het afstemmen van het gedrag hierop.
- Moeite met zich verplaatsen in gedachten en gevoelens van de ander.
- Moeite met inschatten van de intentie van een ander.
- Naïef en beïnvloedbaar, gemakkelijk over te halen.
- Moeite met aanvoelen van 'wat hoort' en wat gepast is in contact.
- Neigt tot het geven van sociaal wenselijke antwoorden of sociaal wenselijk gedrag.
- Minder controle over eigen impulsen.
- Grote mond, stoere houding (overschreeuwen) om een laag zelfbeeld te verbloemen.
- Beperkt zelfinzicht: enerzijds overschatten en anderzijds onderschatten.
- Moeite met rekenen, lezen en schrijven, algemene dagelijkse vaardigheden (ADL), reizen met openbaar vervoer etc.
- Beperkt probleemoplossend vermogen.
- Moeite met inspelen op veranderingen, geen soepelheid in denken.

Omgang en communicatietips

- ✓ Houd informatie eenvoudig, maar niet kinderachtig.
- ✓ Gebruik eenvoudige en concrete taal met zinnen van maximaal 6 woorden.
- ✓ Geef voldoende verwerkingstijd: verlaag je spreektempo, bouw stiltes in, wees alert op non-verbale signalen.
- ✓ Structureer het gesprek (wie, wat, waar, wanneer, hoe) en behandel één onderwerp tegelijk.
- ✓ Geef visuele ondersteuning, laat zien en doe voor.
- ✓ Houd rekening met beperkte aandachtsspanne (max 30 min).
- ✓ Check of iemand de informatie of afspraak heeft begrepen. Stel vragen als: 'Wat ga je nu doen?', 'Wat is voor jou het belangrijkste van dit gesprek?' of 'Wat vertel je je moeder straks over wat we hebben besproken?'
- ✓ Herhaal afspraken en zoek een manier om ze vast te leggen.
- ✓ Help bij het nemen van beslissingen. Laat iemand wel zélf beslissen.
- ✓ Vraag door. Onderzoek de vraag achter de vraag.
- ✓ Wees flexibel. Probeer uit wat bij iemand past.
- ✓ Zorg voor succeservaringen, geef complimenten.
- ✓ Stel je verwachtingen bij.
- ✓ Doe wat je zegt en zeg wat je doet.

Meer informatie?

Neem contact met ons op of kijk op meezahn.nl/meeacademie voor aanvullende trainingen.

088 775 2000
info@meezahn.nl
meezahn.nl

MEE Zuid-Holland Noord

Ondersteuning bij leven met een beperking

meefellen
en meedoen

MEE